

Firma pohledem banky (rating, kovenanty, možnosti řešení)

Karel Rezler, SAMBA konference, 1. 6. 2017

RATING

Proč?

- Přímý vliv na celkovou cenu financování (WACC) pro klienta (PRIBOR / IRS + **riziková marže** => celková sazba)
- Od r. 2007 platnost BASEL II - hlavní cíl přimět banky k držení kapitálových rezerv ve výši odpovídající riziku plynoucí z portfolia jí poskytnutých úvěrů, včetně schopnosti riziko měřit a reportovat na národního regulátora (ČNB pro ČR)
- Každá banka musí držet tím větší objem vlastních zdrojů (kapitálu), čím rizikovější jsou úvěry (nižší rating), které poskytuje. Což má přímý dopad na cenu úvěru (RWA, kapitál)
- K hodnocení rizik a protistrany banky implementovaly **ratingové modely** v souladu s BASEL II (resp. BASEL III)

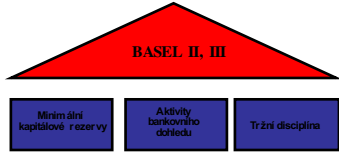
RATING

BASEL II (BASEL III)

- Švýcarsko (Basilej), sídlo BIS (Banka pro mezinárodní platby) jejíž součástí je Výbor pro Bankovní dohled
- Hlavní činností je zajistit stabilitu na mezinárodních finančních trzích
- Zvyšující se globalizace finančních trhů => předpisy o povinných kapitálových rezervách pro banky (název BASEL II, III podle sídla výboru)
- tzv. **SIFI Banks** - systémově důležité finanční instituce (celosvětově **29 globálních bank**, včetně UniCredit Group)

RATING

BASEL II, III

Minimální kapitálové rezervy   Aktivity bankovního dohledu   Tržní disciplína

1. Požadavek na minimální výši kapitálu (tzv. **Tier 1**) drženého bankou v souvislosti s mírou podstupeného rizika vyplývajícího z poskytnutých úvěrů (RWA)
2. Práva a povinnosti národních regulátorů (kontrola spolehlivosti a účinnosti metod měření rizik jednotlivých bankovních ústavů)
3. Růst požadavku na Tier 1, např. ČR z 8% (r. 2001) na prům. 14% r. 2017 dle velikosti banky (**celková aktiva 0,5 bln. CZK => +30 mld CZK Tier1**)

RATING

Co?

- Slouží k orientaci investorů v nabízených dluhopisech (riziku)
- Ratingové společnosti už od r. 1860, některé z nich fungují do dnes (např. Standard & Poor's, Moody's Investor Services)
- Rating je výsledek hodnocení/výrok vyjadřující, jak je hodnocený subjekt spolehlivý z hlediska schopnosti dostát svým závazkům (tzv. **PD = probability of default**)
- Bankovní rating - vyjádření **pravděpodobnosti výpadku dlužníka během jednoho roku** (kvantitativní, kvalitativní faktory), obsažených v jednom čísle

Ratingové kategorie

Rating classes	Rating categories	PD/In % average	Comparable Credit Standing S&P	Moody's	Fitch
0	0				
1	1x		AAA/AA+	Aaa / Aa1	AAA/AA+
	1		AA	Aa2	AA
	1-		AA-	Aa3	AA-
2	2+		A+	A1	A+
	2		A	A2	A
	2-		A-	A3	A-
3	3+		BBB+	Baa1	BBB+
	3		BBB	Baa2	BBB
	3-		BBB-	Baa3	BBB-
4	4+		BB+	Ba1	BB+
	4		BB	Ba2	BB
	4-		B-	Ba3	B-
5	5+		B+	B1	B+
	5		B	B2	B
	5-		B-	B3	B-
6	6+		CCC	C	CCC
	6				
	6-				
7	7+				
	7				
	7-				
8	8+				
	8				
	8-				
9	9				
10	10				

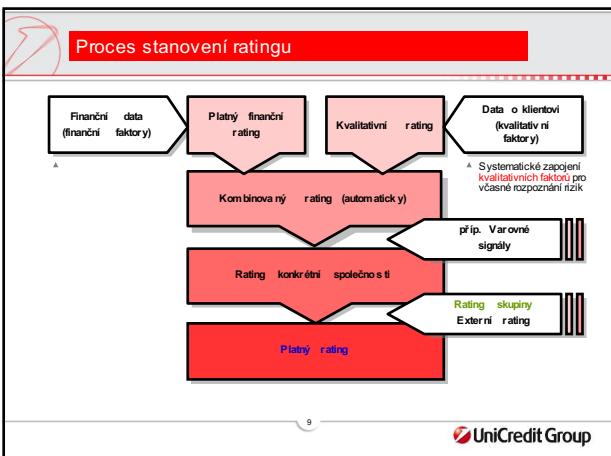

Ratingové kategorie – vliv na náklady, cenu

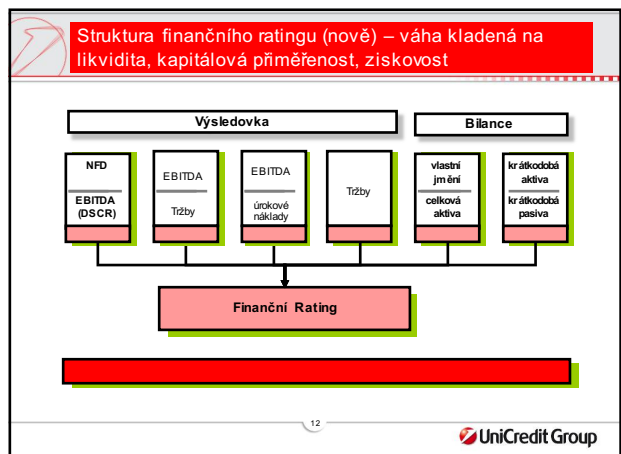
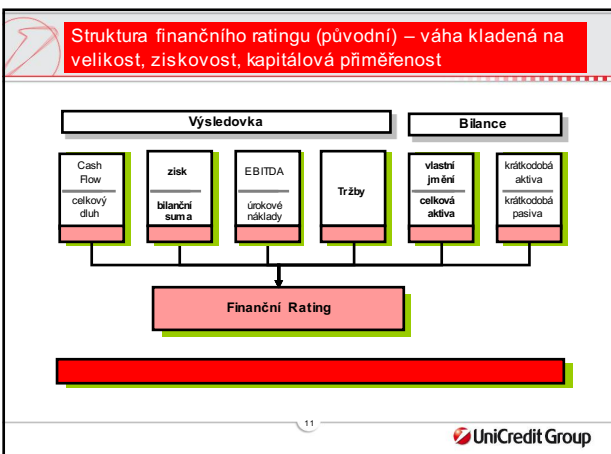
Client A		Client B	
Segment	MID	Segment	MID
Client PD	0,36%	Client PD	4,25%
Final client rating	4+	Final client rating	6-
Annual Turnover (mil. CZK)	500,00	Annual Turnover (mil. CZK)	500,00
Product Type	Investment Loan	Product Type	Investment Loan
Loan Amount	50 000 000	Loan Amount	50 000 000
Currency	CZK	Currency	CZK
Durations (Years)	5	Durations (Years)	5
Standard Risk Costs	0,14%	Standard Risk Costs	1,50%
Minimum Calculated Margin	1,15%	Minimum Calculated Margin	3,12%

UniCredit Group

- Konkurenční výhoda – otevřenost vůči klientům v procesu stanovení bankovního ratingu**
- Rating / bonita ovlivňuje cenu financování !!!
  - Bonitu je možné řídit !!!
  - Ratingové poradenství banky umožňuje zlepšovat bonitu klientů => snižovat cenu financování !!!
- UniCredit Group

- Podklady pro stanovení ratingu**
- Hardfacts:**
- účetní výkazy (minimálně za dvě ukončená období)
  - časová struktura závazků a pohledávek
  - plány a vize
  - komentáře k významným změnám a položkám (včasné info bance)
- Softfacts:**
- popis trhu, na kterém se klient pohybuje
  - produkt
  - odběratele a dodavatele (koncentrační riziko, splatnosti)
  - konkurence
  - management
  - vybavení
  - účetnictví a plánování
- Nově: tzv. **Behaviorální rating** – vliv krize v r. 2008
- UniCredit Group

Finanční kovenanty - Dluhové krytí

NFD (čistý finanční dluh – hotovost)

EBITDA
přidaná hodnota

- personální náklady
- ± ostatní provozní výnosy, náklady
- + leasing, náklady s pronájmem
- DPPO

max. 3,5 – 4,5

DSCR (debt service coverage ratio):

EBITDA(L) - DPPO

Debt service (splátka jistiny + úroky + leasing)

min. 1,1 – 1,4

13

Kapitálová vybavenost (Equity ratio), likvidita (NWC)

vlastní jmění
celková aktiva

min. 20 – 40%

vlastní kapitál

- goodwill
- pohledávky za spřízněnými osobami

bilanční suma

krátkodobá aktiva
krátkodobá pasiva

min. 0,5 (resp. kladný NWC)

oběžná aktiva
- zásoby

krátkodobé závazky

14

Struktura kvalitativního ratingu – růst váhy od r. 2008

MANAGEMENT

- vzdělání
- zkušenosti
- motivace
- odbornost
- ochota poskytovat informace

ÚČETNÍ a INF. SYSTÉM

- plánování
- výnosy
- likvidity
- nákladů
- vhodnost plánovacích systémů
- dosahování naplánovaných hodnot

VYBAVENÍ

- stav výrobního zařízení
- kanceláře
- stav nemovitostí
- investice

TRH

- hlavní trendy (spotřeba, nabídka, vývoj cen)
- pozice na trhu (řízní výhody, potenciál, technologie, produkty)

↓

Kvalitativní Rating

15

Váhy mezi finančním, kvalitativním a behaviorálním ratingem

TRŽBY	VÁHA FINANČNÍHO RATINGU	VÁHA KVALITATIVNÍHO (BEHAVIORÁLNÍHO) RATINGU
€ 727,0 MIO.		
€ 73,0 MIO.		
€ 7,0 MIO.		
€ 1,5 MIO.		

Přesné rozdělení je definováno pomocí vzestupné hladké funkce, tzn. že přechody mezi kategoriemi jsou plynulé.

16

Varovné signály, negativní informace

- **snížení mín. o 1 kategorii, nejhůře rating 8**
  - vysoká závislost na jednom člověku
  - nevyřešená otázka následovnictví v managementu
  - významné změny v managementu, otzvištění s ohledem na klesající tržby nebo strukturální reorganizaci
- **snížení mín. o 2 kategorie, nejhůře rating 8**
  - zvýšení dodatečného zadlužení v posledních 12 měsících o více než 50%
  - **nekontrolovaný** růst
  - vysoká závislost na jednom člověku v kombinaci s nevyřešeným následovnictvím
  - **nezajištěné** pozice v zahraničních měnách
  - nedostatečné pojistné krytí
  - pouze pro skupiny: složitá vlastnická struktura; nepřehledné finanční toky mezi skupinovými společnostmi
- **snížení mín. o 3 kategorie, nejhůře rating 8**
  - **negativní** výrok v auditorské zprávě
  - pouze pro skupiny: velmi složitá vlastnická struktura; velmi nepřehledné finanční toky mezi skupinovými společnostmi

17

Varovné signály, negativní informace

- **nejlépe rating 7**
  - zpoždění v předkládání finančních výkazů o více než 3 měsíce (tzv. ageing restriction => vliv na RWA, resp. cenu financování)
- **nejlépe rating 8**
  - zrušování, ukončení úvěrových rámců ostatními bankami (CRÚ klasifikace)
  - šekový podvod
  - protest směnky
  - žaloba na klienta, management
  - zpoždění plateb zaměstnancům
  - prodlení se splacením úroků, jistiny, soc. a zdrav. pojistného v posledních 12 měsících
  - nepovolená přetažení (debet) na účtu
  - exekuce finančního úřadu
- **pevně skupina 8-,9, 10**
  - neschopnost splácet

18

Zlepšení / zhoršení ratingu ekonomickou skupinou

Zvýšení na úroveň ratingu skupiny

- existence platného ratingu matky / skupiny
- existence právně vymezeného ručení skupiny
- výše ručení je v souladu s velikostí skupiny

1 stupeň pod úroveň ratingu skupiny

- existence platného ratingu matky / skupiny
- **rating skupiny nejméně 4+ (investiční stupeň)**
- přesvědčení, že skupina bude společnost plně podporovat (patronální prohlášení, stejné jméno, velký strategický význam pro skupinu, interní reportinškové struktury...)
- finanční síla skupiny je dostatečná na případné uhrazení závazku

Snížení na úroveň ratingu skupiny

- **vždy je nutné snížit rating na úroveň matky**

19

Finanční rating – citlivostní analýza

	a)	b)	c)	d)	e)	f)	kombinace a) c) e) f) + úprava daní o 14 mil. zisku a hotovosti o 40 mil.	kombinace b) d) e) f) + úprava daní o 22 mil. zisku a hotovosti o 63 mil.
tržby	39 055 / 3							
dluhové krytí	13,2 / 6+	19,22 / 5	22,78 / 5+	15,51 / 5	21,54 / 5		22,96 / 5+	29,17 / 4
návratnost celk.kap.	1,15 / 6+	4,61 / 3-	6,65 / 3	2,48 / 5+	3,19 / 4	5,94 / 3		5,83 / 3
úrokové krytí	8,15 / 6+	11,54 / 5	13,53 / 5	9,45 / 6+	10,15 / 5-	12,84 / 5-		15,53 / 5-
kap. vybavenost	44,61 / 4+							46,42 / 4+
likvidita	61,08 / 6+					71,37 / 4	70,09 / 4-	90,31 / 3
fin. rating	5-	5+	4-	6	5+	4-	6	4

20

Finanční rating – skutečnost, plán (konzistence)

	31.12.2006 audit	31.12.2007 plán	31.12.2007 audit	31.12.2008 plán	31.12.2008 audit
tržby	29.005,0 / 3	35.779,0 / 3	18.894,0 / 3	59.620 / 3	55.027 / 3
dluhové krytí	-13,89 / 8+	-0,61 / 7+	-12,68 / 8+	8,72 / 6	3,34 / 6-
návratnost celkového kapitálu	-11,6 / 8	-4,96 / 8	-11,70 / 8	1,06 / 6+	-4,79 / 8
úrokové krytí	-60,0 / 6	0,54 / 6+	-60,0 / 6	4,57 / 6+	2,21 / 6+
kap. vybavenost	44,19 / 4+	41,18 / 4+	37,06 / 4+	33,85 / 4+	24,10 / 4
likvidita	50,76 / 7	59,33 / 6	46,24 / 7-	53,52 / 7+	33,57 / 8
finanční rating	7+	6	7+	6+ ???	6-

21

Finanční rating – benchmarking v rámci odvětví

	skutečnost 2011			skutečnost 2012			skutečnost 2013			skutečnost 2014		
	střední konkurent 1	Klient A	střední konkurent 2	střední konkurent 1	Klient A	střední konkurent 2	střední konkurent 1	Klient A	střední konkurent 2	střední konkurent 1	Klient A	střední konkurent 2
vývoj tržeb	59,89%	2,04%	-11,42%	10,82%	12,29%	-8,91%	-5,30%	28,72%	-8,47%	-8,40%	22,01%	25,96%
dluhové krytí	72,11	3,98	7,00	55,95	2,73	12,14	18,71	0,62	7,00	22,11	0,15	-0,69
podíl vlastního kapitálu k celkovým aktivům	20,08%	22,64%	32,27%	19,92%	20,03%	34,92%	19,57%	20,25%	33,86%	19,59%	42,12%	23,03%
podíl pracovního kapitálu (NWC) k celkovým aktivům	4,95%	-1,17%	2,22%	5,45%	-2,86%	-15,56%	18,38%	4,14%	14,09%	12,33%	3,97%	8,26%
EBITDA/Production value	4,95%	3,34%	4,18%	5,45%	1,73%	2,91%	2,80%	1,95%	2,43%	3,59%	1,95%	3,59%
likvidita	1,27	0,98	1,16	1,25	0,95	1,09	1,27	1,08	1,23	1,19	1,09	1,09
Finanční rating	4	5+	6	4+	5	6	4	6+	6	4	6+	5

22

Finanční rating – summary

- Bankovníctví = **obchod s důvěrou (reputací)**, říkat vše zavčasu, otevřeně, pravdivě (i negativní informace)
- Žádejte svoji banku o informaci, jak vás aktuálně a dlouhodobě vidí, co vám "doporučuje" do budoucna, finanční rozhodnutí je ale vždy na vás, **verifikace zaslíbených finančních kovenantů** (tzv. forbearance)
- Nепreferovaná odvětví:
  - hazard, casina
  - zbraně
  - PHM
  - jaderná energetika

23

Řešení financování pro klienty s lepším i s horším ratingem

- **Dobrá bonita úvěrového klienta (rating)** => úvěrový limit na dodavatelský forfaiting/faktoring pro jeho dodavatele
- **Nedostatečná bonita úvěrového klienta (rating)** => bezregresní forfaiting/faktoring pohledávek za jeho odběrateli, bez zpětného postihu na klienta
- **Nedostatečná výše vlastního kapitálu (rating)** => mezzaninové financování (tzv. seniorní, juniorní podřízený dluh)
- **Cross-border financování** => v rámci bankovní skupiny pro klienty expandující v zahraničí (nedostatečná bonita jejich sesterské/dceřinné firmy)

24

Kontakty

Karel Rezler
ředitel

Firemní klientela, regionální centrum Jižní Morava
Triniti Office Center
Tmítá 491/3
602 00 Brno

Telefon: +420 955 963 011
Mobil: +420 605 236 550
E-Mail: karel.rezler@unicreditgroup.cz

www.unicreditbank.cz

25

